

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

23.08.2012 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Капитал daily](#)

✓ Минимални осигурителни доходи 2013

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2012/08/22/1892891_minimalni_osiguritelni_dohodi_2013/

Какви ще са минималните осигурителни прагове през следващата година и в кои сектори има най-голямо повишение? Изчерпателен отговор на този въпрос ще има най-рано в края на месеца, защото преговорите между синдикати и работодатели по отделни браншове продължават.

До момента е постигната договореност в 47 икономически дейности, остават още 35. Равносметката до момента е - средно повишенията на минималните осигурителни доходи в секторите, в които има най-много заети, са между 3% и 10%. Понижение има само за два бранша - в туризма с 0.1% и в пчеларството с 20.7%.

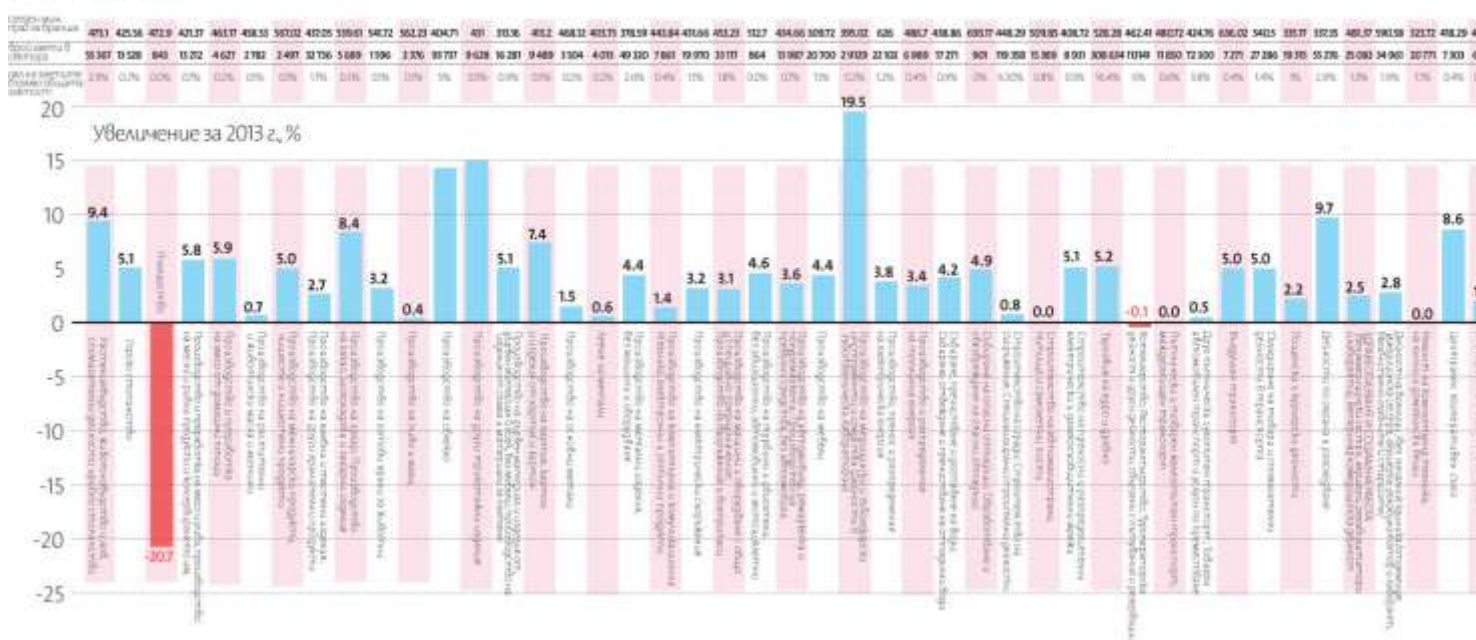
Работодателските организации призоваха управляващите да не повишават административно праговете, в онези сектори, където не е постигнато споразумение със синдикатите, а да ги оставят на тазгодишното равнище.

Причината - кризата все още не е отминала, а някои браншове очакват намаление на поръчките от основните си контрагенти. Затова и изкуственото завишаване на осигурителния доход може да доведе до нови съкращения и задълбочаване на кризата на пазара на труда.

Вижте договорените до момента изменения на минималните осигурителни доходи по икономически сектори за 2013 г. ([графиката](#)). Представените изменения по браншове са средни за работещите в сектора.

Новите осигурителни прагове

графиката към 21 август 2012 г.



[Вестник 24 часа](#)

✓ Таван на цени - бомба със закъснител

<http://www.24chasa.bg/Article.asp?ArticleId=1515831>

Води до дефицит, черен пазар, ниско качество

Руслан Стефанов,

Център за изследване на демокрацията

Едва ли има нещо по-добре изследвано в историята на икономиката от таваните на цените и до какво водят те.

Съвършено ясен е ефектът от налагане на таван под реалната пазарна цена. В дългосрочен период - над 3-4 месеца води или до дефицит на съответната стока, или до намаляване на качеството ѝ, или до създаване на пазар на черно. Доказано е и на теория, и на практика. Виждали сме го и в България.

Такива ценови тавани на стоки, каквито предлага вицепремиерът и министър на финансите, обикновено са ефективни за много кратък период от време, в който пазарът не може да реагира. След това резултатът е негативен и за потребителите, и за производителите.

Въпреки че всичко това е прекалено добре изяснено в икономическата история, навсякъде по света политици прибягват до такива мерки, когато има прекомерно повишаване на цените. Въпрос на реторика и по-рядко на практика, като се

търси политически ефект с очакването, че до 2-3 месеца върхът на цените ще премине и след това ще може те по пазарен път да паднат.

Впрочем министърът на финансите може да търси просто информационен ефект върху пазара, да изпраща сигнал - предупреждение, че държавата би могла да се намеси, ако някой реши да използва временни сезонни фактори, за да увеличи прекомерно цената. Вероятно се търси също и политически дивидент - да се покаже, че има някаква активност на правителството за цените.

Но ако се търси начин как да се защитят по-бедните потребители, да им се осигури достъп до много необходими стоки, в икономическата практика в света се практикуват две други ясни мерки.

Едната е социалната защита - на определени семейства с ниски доходи се дават допълнителни средства за закупуване на определени продукти. Другата мярка е намаляване ставката на ДДС за определени стоки от първа необходимост. Много лесно може да бъде видно през изследванията на НСИ за какъв дял от населението става дума и кои са стоките, за които може да се мисли намаляване на ДДС - данък, който, както знаем, е регресивен и облага по-сериозно по-бедните.

А иначе е добре да се следят факторите, които формират цените. Ако погледнем Впрочем един от инфлационните фактори - цената на електроенергията, още през 2009 г. Центърът за изследване на демокрацията предупреди, че новите инвестиционни проекти и съответно разходи в каквото и да е тип електроенергия не може да не доведат до повишаване на цените и това няма как да бъде спряно със заклинания.

Затова една по-прозрачна политика на правителството за плановете за цените на електроенергията в бъдеще би била много полезна.

Например най-позитивните очаквания за АЕЦ "Белене", ако се беше реализирал, бяха да има ток 3 пъти по-скъп, отколкото от АЕЦ "Козлодуй".

Представете си за какво увеличение на цената ще говорим, ако заместим тези 40%, които доставя сега АЕЦ "Козлодуй", с ток от АЕЦ "Белене".

[Вестник Труд](#)

✓ **Трайчо Трайков: Биомасата ще е новият енергиен балон**

<http://www.trud.bg/Article.asp?ArticleId=1516022>

С ТРАЙЧО ТРАЙКОВ, бивш министър на икономиката енергетиката и туризма, разговаря Зорница Латева

- Г-н Трайков, оказахте се в конфликт на интереси заради акциите ви в "Каолин", получила концесия от правителството по доклад, подготвен от вас. Така реши комисията за конфликт на интереси...

- Ясно изразих съжалението си към комисията за решението, което е взела, и затова още първия ден казах, че става дума за политическа отмъстителност. В мотивите за решението има заключения, абсолютно несвързани с предмета на въпроса. Търси се свързаност в абсурдната ситуация на обявена собственост, и то заедно с други 6000 души, които притежават акции в същото дружество. За всеки здравомислещ човек е очевидно, че 20 лв. не са мотив нито за министър, нито за футболист в зоналните групи, нито за спасител на плажа, за да вземе каквото и да е решение. Очевидно решението е взето под натиск.

- Не си ли вкарахте автогол, като сам поискахте да бъдете проверен?

- Не смятам, че автоголет е в моята врата. Направих го, защото искам в нашата страна да има независими институции, които отсъждат по право. Щом няма, значи нещо е сбъркано. Стъпката ми беше съвсем логична, защото бях длъжен да защита името си от злоумишлени публикации, стимулирани от същата балканска политическа отмъстителност. Можете да бъдете сигурни, че ще продължа да се боря за името си. Още в следващите дни решението на комисията ще попадне в съда.

- Как си обяснявате, че комисията не ви провери, докато бяхте министър?

- Логично е този въпрос да бъде зададен към комисията. Но след като видях услужливите реакции, вероятно са били убедени, че съм под покровителството на "силните на деня" и не бива да го правят. Което, разбира се, не е редно. Аз бих попитал друго, което очевидно комисията е пропуснала – как правните отдели на всички министерства в България съгласуваха охотно доклада по тази концесия, без да се притесняват, че това се случва три години по-късно от указания срок? Как така никой от колегите ми в Министерския съвет нямаше против? Как така министър-председателят не счете за нужно да ме отстрани от заседанието, след като съм обявил надлежно акциите си и те са публично известни още при встъпването ми в длъжност? Мога да продължа с въпросите, но се опасявам, че комисията ще изпадне в още по-неудобно положение, а ние трябва да работим за имиджа на държавните органи.

- Защо ваш заместник не подготви доклада и не участва в гласуването на правителството?

- Защото тезата, че и за 1 ст. да става дума, има проблем, не е вярна. В закона, който третира конфликта на интереси, е записано че трябва да има материален интерес, за да мотивира решението. А и аз не съм се разпореждал с тези акции.

- Ще обжалвате ли решението и проблем ли ще е да платите санкцията, определена от комисията?

- Ще обжалвам в законовия срок. Ако трябва, ще стигна и по-далеч. Комисията още не е определила санкция в официалното си решение и на този етап се задоволява единствено с кулиарни определения, излезли от устата на юрист, които гласят, че ме заплашвала "солена глоба". Ще видим докъде ще стигнат и тогава ще преценя дали това е проблем за мен. Но със сигурност съм готов да платя цената за всяка своя стъпка, която е нарушила интересите на хора, свикнали да не им се търси сметка.

- Горещата тема на лятото безспорно е поскъпването на горивата. Пазарни ли са според вас цените им в момента?

- Пазарът е либерализиран, но това не води до най-ниските цени у нас, каквито би трябвало да бъдат заради ниския акциз.

- Докато бяхте министър, бяха наобелявани мерки за поевтиняване на горивата, но имаха минимален и краткотраен ефект. Може ли държавата да влияе върху цените извън размера на ДДС и акцизите?

- Аз още тогава казах, че предлаганите мерки няма да дадат резултат, както и стана. Извън ДДС и акцизите държавата може да влияе основно като насърчава и улеснява конкуренцията – на първо място чрез прилагането на директивата, позволяваща на търговците да използват данъчни складове и в други страни от ЕС, като например Гърция или Румъния. Може също и като интервенира на пазара при ценови пикове чрез горивата, които притежава в Държавния резерв. Третата възможност е да има наистина работеща Комисия за защита на конкуренцията, чиито решения срещат доверие, а не съмнения. Не по-малко важно е обаче и следването на политики, които да намалят зависимостта ни от течни горива. Като министър иницирах програма с мерки за стимулиране на електромобилите, както и за местния добив на евтин природен газ и разнообразяване на газовите доставки. В тази връзка поздравявам правителството за началото на строителството на румънската газова връзка. Това стана възможно след огромен обем работа, свършена в последните две години и половина. Ако се запазят темповете на работа, до края на годината ще се направи първа копка и на гръцкия интерконектор. И разбира се – енергийната ефективност. Наскоро премиерът даде старт на подготвената от моя екип схема за енергийноефективно оборудване за предприятия със 150 млн евро от фондовете на ЕС.

- Смятате ли, че трябва да се намали акцизът или ДДС за горивата?

- Когато се извървят всички други стъпки, свързани с конкуренцията, може да се мисли и за това, въпреки че имаме подписан график с ЕС за акциза. Защото той и сега е най-нисък в ЕС, но това не се вижда на бензиностанциите и има сериозен риск евентуално ново намаление да бъде прибрано в по-високи печалби за производители и търговци. Когато факторите за истинска конкуренция са факт, тогава може да се борим за намаляване на акциза, защото ще сме сигурни, че ще се отрази в цената на дребно. Защото ако сега акцизът се намали с 20 ст. например, от тях 15 ст. ще си ги приберат играчите по веригата и само 5 ст. ще са за потребителя. А ако тръгнем да пипаме ДДС, със сигурност ще се появят и по-наболели искания за ДДС на лекарствата, учебниците, храните.

- Ще продължат ли да растат цените на тока? Като бивш министър имате ли наблюдения за политически натиск върху ДКЕВР да задържа цените?

- От мен натиск върху ДКЕВР не е имало, а и този орган никога не ми е бил подчинен. Изкуственият натиск върху цените води до декапитализация на дружествата и недостатъчни инвестиции, което крие огромни рискове за системата. А е и важно да се знае, че за разлика от европейските цени на горивата, у нас електроенергията е около два пъти по-евтина от средното за ЕС.

Извън нормалния бизнес процес, следващо поскъпване на цените на тока може да дойде от въглеродните емисии за въглищните централи, както и ако бъде допуснат бум на инсталации на биомаса при сегашните завишени цени. Изключително спорни текстове минаха под носа на гражданското общество в Закона за горите. Докато всички се бяхме вперили в лифтове и писти, се приеха текстове, предложени, апропо, от човек, който се разследва от Комисията за конфликт на интереси по-дълго от обичайното (депутът от ГЕРБ Емил Димитров – бел. ред.).

- Смятате ли, че тези текстове са подготовка за “бум”, както го нарекохте, на енергията от биомаса?

- Така изглежда. Има всички предпоставки. Много високи цени, които се индексират по предложение на министъра на земеделието, за разлика от енергията от всички други възобновяеми източници. На всичкото отгоре вместо да се използват само пелети и отпадъчна дървесина, се разреши да се използва и прясно отрязано дърво. Това е същата покана за масов интерес, както навремето за фотоволтаиците и вятъра.

- Подкрепяте ли замразяването на цените на основни хранителни стоки, чрез закон или по друг начин?

- Няма нормално мислещ икономист, особено от център-десния политически спектър, който да вярва, че цени могат да бъдат замразени със средства, различни от пазарните. Такива упражнения са възможни само в държавно регулирана икономика, която накрая, разбира се, фалира, минавайки преди това през дефицит и черен пазар. И в момента цените на хранителните стоки не са замразени, а летят нагоре. Просто се преекспонира в медиен план едно нереалистично очакване.

- Имате ли планове за връщане в политиката?

- Участието на хората в политиката може да приема много форми и без да се седи в политически кабинет. Всеки носи отговорност за това как изглежда страната ни. Чувал съм г-н Борисов да казва, че ако не е било идиотското отношение на предишните управляващи, той и до днес е щял да си марширува на плаца. Това може да е много силен мотивиращ фактор.

- Говори се, че ще се включите в организацията на Меглена Кунева “България на гражданите”. Така ли е?

- След последната успешна мисия на НАСА се говори, че на Марс има микроорганизми и че може би има живот. Което е изключително интересно, но засега само се говори. А аз на слухове не вярвам, независимо дали става дума за българския политически живот или за Червената планета.